Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/beUMKAF-J/22
Názov predmetu	Úvod do štúdia mimoeurópskych kultúr (Afrika)
Rozsah	2P
Počet kreditov	4
Vyučujúci	Mgr. Pavel Miškařík, PhD. (prednášajúci), Doc. PhDr. Marwan Al Absi, CSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Účasť a aktívna práca na prednáškach (10%), ústna skúška (90%)
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Účasť a aktívna práca na prednáškach (10%), ústna skúška (90%)
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Študent na prednáškach nadobudne:
Vedomosti: o základných reáliách afrického kontinentu, a to predovšetkým s odlišnosťami v oblasti jazyka, náboženského a spoločenského života, ktoré sú dôležitými faktormi podmieňujúcimi kultúrnu odlišnosť spoločností žijúcich v Afrike. Študent sa oboznámi so základnými oblasťami záujmu etnologického skúmania kontinentu. Od študentov sa očakáva, že na konci kurzu budú dokonale oboznámení s jazykovou, náboženskou a kultúrnou rôznorodosťou na africkom kontinente, čo im umožní lepšie pochopiť zložitejšie procesy v oblasti Afriky, ktorým sa budú niektorí zo študentov venovať vo vyšších ročníkoch
Zručnosti: študenti si na prednáškach osvoja schopnosť kriticky prehodnocovať hodnovernosť zdrojov venujúcich sa africkému kontinentu, budú vedení k tomu, aby si osvojili schopnosť vecne argumentovať a

holistickým spôsobom uvažovať nad príčinou špecifických problémov. Takýto spôsob výučby študentov pripraví na zložitejšie prednášky zamerané na Afriku vo vyšších ročníkoch
Profesijné kompetencie: zo študentov sa budú postupne stávať odborníci na zvolený kultúrny areál, ktorý môžu skúmať ako etnografi alebo etnológovia alebo môžu začať pracovať na poli cestovného ruchu, humanitárnej pomoci, rozvojových programov alebo medzinárodnej politiky v Afrike
Prenositeľné kompetencie: študenti si na prednáškach zlepšia svoje komunikačné a metakognitívne schopnosti a zároveň si zlepšia aj svoje organizačné schopnosti

Stručná osnova predmetu

Jednotlivé bloky prednášok sa budú venovať nasledujúcim témam:
Stručný úvod do štúdia histórie Afriky # Jazyky Afriky (klasifikácia afrických jazykov, príklady tzv. lingua franca využívaných v Afrike) # Tradičná africká religiozita (spoločné prvky tradičných predstáv, antropologické výskumy a konceptualizácia tradičných náboženstiev, kult predkov, tradičné náboženské role, mágia, veštenie, kulty posadnutosti) # Vodun – tradičné náboženstvo Beninu (rozšírenie, základná charakteristika, kozmológia, klasifikácia jednotlivých božstiev, sakrálne umenie, rituály vodun) # Kresťanstvo v Afrike (koptská a etiópska cirkev, chronológia christianizácie, misionárske spoločnosti, africké nezávislé cirkvi) # Islam v Afrike (chronológia islamizácie, súčasné formy islamu v Afrike, islamsky radikalizmus v Afrike, islamská sakrálna architektúra v Afrike) # Príbuzenské a politické systémy v Afrike (vývoj skúmania príbuzenských a politických systémov Afriky v antropológii, príklady pokročilých politických systémov z predkoloniálneho obdobia, rozličné typy politického usporiadania v období kolonializmu, stručná charakteristika politickej situácie po osamostatnení sa afrických štátov) # Africká filozofia (štyri hlavné prúdy africkej filozofie: etnofilozofia, tradičná filozofia, nacionálne ideologická filozofia, profesionálna filozofia)

Sylabus predmetu

Jednotlivé bloky prednášok sa budú venovať nasledujúcim témam:
Stručný úvod do štúdia histórie Afriky # Jazyky Afriky (klasifikácia afrických jazykov, príklady tzv. lingua franca využívaných v Afrike) # Tradičná africká religiozita (spoločné prvky tradičných predstáv, antropologické výskumy a konceptualizácia tradičných náboženstiev, kult predkov, tradičné náboženské role, mágia, veštenie, kulty posadnutosti) # Vodun – tradičné náboženstvo Beninu (rozšírenie, základná charakteristika, kozmológia, klasifikácia jednotlivých božstiev, sakrálne umenie, rituály vodun) # Kresťanstvo v Afrike (koptská a etiópska cirkev, chronológia christianizácie, misionárske spoločnosti, africké nezávislé cirkvi) # Islam v Afrike (chronológia islamizácie, súčasné formy islamu v Afrike, islamsky radikalizmus v Afrike, islamská sakrálna architektúra v Afrike) # Príbuzenské a politické systémy v Afrike (vývoj skúmania príbuzenských a politických systémov Afriky v antropológii, príklady pokročilých politických systémov z predkoloniálneho obdobia, rozličné typy politického usporiadania v období kolonializmu, stručná charakteristika politickej situácie po osamostatnení sa afrických štátov) # Africká filozofia (štyri hlavné prúdy africkej filozofie: etnofilozofia, tradičná filozofia, nacionálne ideologická filozofia, profesionálna filozofia)

Odporúčaná literatúra

#(ed.) GLAZIER, S. D. 2001. Encyclopedia of African and African-American Religions. New York: Routledge. ISBN 9780415922456. # HRBEK, I. a kol 1966. D#jiny Afriky. Praha: Svoboda. # ILIFFE, J. 2001. Afrika a Afričané. Dějiny kontinentu. Praha: Vyšehrad. ISBN 8070214686. # ISICHEI, E. 1995. A History of Christianity in Africa: From Antiquity to Present. Michigan: William B Eerdmans Pub Co. ISBN 9780802808431. # KANDERT, J. 1984. Afrika. Praha: Mladá Fronta. ISBN 0942305984. # KROPÁČEK, L. 2008. Súfizmus, dějiny islamské mystiky. Praha: Vyšehrad. ISBN 8070218174. # LAWSON, E. T. 1998. Náboženství Afriky: Tradice v proměnách. Praha: Prostor. ISBN 807260001x. # LEWIS, Ioan 2003. Ecstatic Religion: Study of Shamanism and Spirit Possession – 3rd edition. New York: Routledge. ISBN 9780415305082. # LOIMEIER, R. 2013.

Muslim Societies in Africa: Historical Anthropology. Bloomington: Indiana University Press. ISBN 9780253007883. # MARSHALL, R. 2009. Political Spiritualities: The Pentecostal Revolution in Nigeria. Chicago: The University of Chicago Press ISBN 9780226507132. # MILDNEROVÁ, K. 2009. From Where Does the Bad Wind Blow? Spiritual healing and Witchcraft in Lusaka, Zambia. Zürich: LIT-Verlag. ISBN 9783643902733. #MILDEROVÁ, K. 2012. Pití Fetišú: náboženství a umění vodun v Beninu. Praha: Malvern. ISBN 9788087580240. # MIŠKAŘÍK, P. 2019. Komunikatívna a kultúrna pamäť ako konštitutívny faktor identity menšín na príklade Namíbijských Čechov. In Minority v Európe I. Výskum, dokumentácia, prezentácia, revitalizácia. (Eds.): ŠATAVA, L. – PRIEČKO, M.. Nadlak: Vydavateľstvo Editura, str. 152 – 162. # PAWLIKOVÁ-VILHANOVÁ, V. 2007. Prínos misionárov k procesu transformácie afrických spoločností. In: NEMCOVÁ, E. – PÍŠOVÁ, K. (eds.): Cyril a Metod. Slovensko a Európa. Trnava: UCM. str. 232-239. # TYMOWSKI, M. 2009. The origins and structures of political institutions in pre-colonial Black Africa. New York: Edwin Mellen Press. ISBN 9780773447189.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 96 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 0 hodín
príprava a vypĺňovanie tlačív a formulárov: 0 hodín
iné: uveďte konkrétnu činnosť: 0 hodín